

Věc C-216/23

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

4. dubna 2023

Předkládající soud:

Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Německo)

Datum předkládacího rozhodnutí:

23. března 2023

Žalobkyně:

Hauser Weinimport GmbH

Žalovaný:

Freistaat Bayern

[omissis]

Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Bavorský správní soudní dvůr)

ve

Hauser

[omissis] Fischach,

správní
Weinimport

věci
GmbH,

žalobkyně

[omissis]

proti

Freistaat Bayern (Svobodný stát Bavorsko),

[omissis]

žalovanému

týkající se

potravinového práva;

v daném případě: odvolání žalobkyně proti rozsudku Bayerisches Verwaltungsgericht Augsburg (Bavorský správní soud v Augsburgu) ze dne 21. září 2020,

vydává Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Bavorský správní soudní dvůr), 20. senát,

[*omissis*]

bez ústního jednání, dne **23. března 2023**

toto

usnesení:

1. Senát předkládá Soudnímu dvoru Evropské unie na základě článku 267 SFEU následující předběžné otázky:

a) Musí být čl. 3 odst. 4 písm. c) nařízení (EU) č. 251/2014 vykládán v tom smyslu, že pojem „alkohol“ zahrnuje i nápoj, který obsahuje alkohol a není výrobkem z révy vinné ve smyslu čl. 3 odst. 4 písm. a) nařízení (EU) č. 251/2014?

b) Znamená „přidání“ ve smyslu čl. 3 odst. 4 písm. c) nařízení (EU) č. 251/2014, že se obsah alkoholu v konečném výrobku v porovnání s výrobkem z révy vinné použitým podle čl. 3 odst. 4 písm. a) nařízení (EU) č. 251/2014 musí zvýšit?

c) V případě kladné odpovědi na otázku pod bodem a), musí být čl. 3 odst. 1 první věta nařízení (EU) č. 251/2014 ve spojení s bodem ii) písm. b) bodu 1 jeho přílohy I vykládán v tom smyslu, že výraz „potraviny určené k aromatizaci“ zahrnuje alkoholický nápoj ve smyslu otázky a)?

2. Řízení se přerušuje až do vydání rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie o předběžné otázce [*omissis*].

Odůvodnění:

1 Účastníci řízení vedou spor o to, zda žalobkyně může produkt, který vyrábí a uvádí na trh, označovat jako „aromatizovaný vinný koktejl“ ve smyslu článku 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 251/2014 ze dne 26. února 2014, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2117 ze dne 2. prosince 2021.

2 1. Žalobkyně podle vlastních informací, které žalovaný [*omissis*] nepopírá, vyrábí alkoholický míchaný nápoj, který se z 55 % skládá z vína a z 10 % z piva o obsahu alkoholu 5,5 % objemových a je aromatizován příchutí bezových květů. Nápoj uvedla na trh s označením „aromatizovaný vinný koktejl“. Žalovaný proti tomuto označení namítá, že pivo přidávané do nápoje je „alkohol“ ve smyslu čl. 3 odst. 4 písm. c) nařízení (EU) č. 251/2014, který se do nápoje označeného jako „aromatizovaný vinný

koktejl“ nesmí přidávat. Žalobkyně má za to, že alkoholem ve smyslu čl. 3 odst. 4 písm. c) nařízení (EU) č. 251/2014 se rozumí pouze alkohol, který je uveden v bodě 3 přílohy I, protože přidáním alkoholu ve smyslu článku 3 nařízení (EU) č. 251/2014 musí být dosaženo zvýšení obsahu alkoholu a nikoliv, jak je tomu u výrobku žalobkyně, snížení množství alkoholu již obsaženého ve víně. Každopádně je ale pivo přísadou určenou k aromatizaci ve smyslu bodu 1 písm. b) bodu ii) přílohy I nařízení (EU) č. 251/2014, takže označení „aromatizovaný vinný koktejl“ je možné i v případě, že je pivo považováno za alkohol ve smyslu nařízení (EU) č. 251/2014.

3 2. Předběžná otázka se týká výkladu čl. 3 odst. 4 písm. c) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 251/2014 ze dne 26. února 2014 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení aromatizovaných vinných výrobků a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1601/91 ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2021/2117 ze dne 2. prosince 2021.

4 a) Ustanoveními relevantními pro rozhodnutí ve věci jsou čl. 3 odst. 4 písm. c) nařízení (EU) č. 251/2014 ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady 2021/2117 ze dne 2. prosince 2021 a § 25 odst. 1 bod 1 ve spojení s § 49 bodem 4 německého Weingesetz (zákon o vinařství, dále jen „WeinG“) ve spojení s čl. 7 odst. 1 písm. a) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1169/2011 ze dne 25. října 2011 ve spojení s čl. 2 bodem 2 a čl. 1 odst. 2 nařízení (EU) č. 251/2014.

5 b) Vnitrostátní ustanovení mají následující znění:

6 **§ 25 WeinG** („zákon o vinařství ve znění oznámení ze dne 18. ledna 2011 (BGBl. I s. 66), který byl naposledy pozměněn článkem 2 odst. 4 zákona ze dne 20. prosince 2022 (BGBl. I s. 2752)“) – **Zákazy na ochranu před klamáním**

7 1) Je zakázáno, aby osoba odpovědná podle čl. 8 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1169/2011 ze dne 25. října 2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a o zrušení směrnice Komise 87/250/EHS, směrnice Rady 90/496/EHS, směrnice Komise 1999/10/ES, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/13/ES, směrnic Komise 2002/67/ES a 2008/5/ES a nařízení Komise (ES) č. 608/2004 (Úř. věst. 2011, L 304, s. 18; 2014, L 331, s. 41; 2015, L 50, s. 48; 2016, L 266, s. 7), které bylo naposledy pozměněno nařízením (EU) 2015/2283 (Úř. věst. 2015, L 327, s. 1), uváděla na trh nebo obecně či individuálně propagovala výrobek s informacemi o výrobku, které nesplňují požadavky

1.

8 článku 7 odst. 1, rovněž ve spojení s odstavcem 4 nařízení (EU) č. 1169/2011

[...]

9 **§ 49 WeinG – Trestní ustanovení**

- 10 Trest odnětí svobody až jeden rok nebo peněžitý trest bude uložen tomu, kdo [...] 4. v rozporu s § 25 odst. 1 uvede na trh nebo propaguje výrobek [...].
- 11 c) Vnitrostátní judikatura:
 Verwaltungsgericht Trier (správní soud v Trevíru) rozhodl rozsudkem ze dne 18. dubna 2019, že ovocné víno přidané do výrobku z révy vinné musí být klasifikováno jako potravinu určená k aromatizaci podle bodu 1 písm. b) ii) přílohy I nařízení (EU) č. 251/2014 a že se u tohoto výrobku nejedná o alkohol podle čl. 3 odst. 4 písm. c) nařízení (EU) č. 251/2014 (rozsudek ze dne 18. dubna 2019, 2 K 6133/18.TR). Verwaltungsgericht Augsburg (správní soud v Augsburgu) rozhodl rozsudkem ze dne 21. září 2020 (Au 9 K 20.597), proti kterému senát připustil odvolání, že k nápoji, který má být označen jako „aromatizovaný vinný koktejl“, nesmí být přidán žádný (další) nápoj s obsahem alkoholu.
- 12 Vnitrostátní judikatura nejvyšších soudů k této otázce, podle všeho, neexistuje.
- 13 4. Předběžné otázky jsou s ohledem na složení výrobku zvoleného žalobkyní relevantní pro rozhodnutí, protože výrobek může jako „aromatizovaný vinný koktejl“ označovat pouze tehdy, pokud v něm obsažené pivo nelze považovat za alkohol ve smyslu čl. 3 odst. 4 písm. c) nařízení (EU) č. 251/2014 nebo, má-li být za takovýto alkohol považováno, pokud má být považováno za potravinu určenou k aromatizaci ve smyslu bodu 1 písm. b) ii) přílohy I nařízení.
- 14 5. Je zapotřebí, aby předběžnou otázku vyjasnil Soudní dvůr, protože senát nedokáže otázku relevantní pro rozhodnutí ve sporu zodpovědět s nezbytnou jednoznačností a pro vyřešení sporu je nezbytný závazný výklad rozhodujícího ustanovení Soudním dvorem.
- 15 Část ustanovení relevantní pro spor zní: „(Aromatizovaný vinný koktejl je nápoj, ...) do něhož nebyl přidán žádný alkohol“, čl. 3 odst. 4 písm. c) nařízení (EU) č. 251/2014.
- 16 a) Je nezbytné vyjasnit otázku, zda je „alkoholem“ myšlen pouze alkohol podle bodu 3 přílohy I nařízení (EU) č. 251/2014, který nesmí být přidán do koktejlu – kam by pivo nespádalo, protože nesplňuje v tomto ustanovení uvedená kritéria – nebo zda je alkoholem ve smyslu tohoto ustanovení myšlen každý alkohol, který je obsažen v přimíchaném nápoji, který sám není výrobkem z révy vinné ve smyslu čl. 3 odst. 4 písm. a), protože nesplňuje kritéria bodu 3 přílohy I a nelze jej do skupiny aromatizovaných vinných nápojů (čl. 3 odst. 1 nařízení (EU) č. 251/2014) přidávat již z tohoto důvodu. Pro tento názor by hovořilo, aniž je relevantní záměr provozovatele potravinářského podniku zvýšit obsah alkoholu, že z důvodů jasnosti pro trh a spotřebitele musí být jisté, že pro označení jako aromatizovaný vinný výrobek podle článku 3 nařízení (EU) č. 251/2014 je kromě alkoholu, který je obsažen ve vinném výrobku, možné použít pouze alkohol ve smyslu bodu 3 přílohy I nařízení (EU) č. 251/2014, nikoliv však jiné alkoholické nápoje.

- 17 b) Senát se na rozdíl od soudu předchozího stupně přiklání k tomu, nepovažovat zde použité pivo o obsahu alkoholu 5,5 % objemových za alkohol ve smyslu ustanovení relevantního v projednávané věci. To vyplývá z následujících úvah:
- 18 aa) „Versetzen“ [česky „přidat“] by mohlo být významově totožné s podstatným jménem „Zusatz“ [česky „přidání“], které je použito v bodě 3 přílohy I nařízení (EU) č. 251/2014, a mít tedy význam ve smyslu „přidávání“. To vyplývá z porovnání s francouzským zněním nařízení (EU) č. 251/2014, které v článku 3 používá výraz „l’addition“ (česky přídavek, přidání) a v bodě 3 přílohy I „adjonction“ (česky přidání) [,] a s anglickým zněním, které v článku 3 nařízení (EU) č. 251/2014 používá formulaci „to which no alcohol has been added“ (to add: německy přidat) a „addition of alcohol“ (addition: česky přidání) v bodě 3 přílohy I. „Versetzen“ [česky „přidat“] v německém jazyce v potravinářském významu, který je relevantní v projednávané věci, znamená „vermischen“ [česky „smíchat“] (a tím snížit kvalitu) (zdroj: Duden). S ohledem na francouzské a anglické znění nařízení (EU) č. 251/2014 a použití výrazu „Zusatz“ [česky „přidání“] v bodě 3 přílohy I nařízení (EU) č. 251/2014 se senát přiklání k chápání výrazu „versetzen“ [česky „přidat“] ve zde správném smyslu „přidat“. Ustanovení, jehož výklad je nezbytný, tedy upravuje, že do nápoje, který je označen jako aromatizovaný vinný koktejl, nebyl přidán alkohol ve smyslu bodu 3 přílohy I.
- 19 bb) Pod „alkoholem“ ve smyslu čl. 3 odst. 4 písm. c) by podle názoru senátu mohl být chápán pouze alkohol ve smyslu bodu 3 přílohy I nařízení (EU) č. 251/2014, protože by pouze přidáním druhů alkoholu zde uvedených k výrobku či výrobkům z révy vinné ve smyslu čl. 3 odst. 4 písm. a) mohlo dojít ke zvýšení obsahu alkoholu v nápoji. Alkoholické nápoje, které mají nižší obsah alkoholu než výrobek z révy vinné, snižují obsah alkoholu výchozího výrobku (podle čl. 3 odst. 4 písm. b) nařízení (EU) č. 251/2014 představuje výrobek z révy vinné uvedený v písmenu a) alespoň 50 % celkového objemu) a již jazykově nejsou schopny splnit podmínku, že je „přidán“ alkohol (a jeho podíl, měřeno celkovým objemem nápoje, se zvýší). Z tohoto důvodu také ustanovení sporné v projednávané věci stanoví, že skutečný obsah alkoholu konečného výrobku se pohybuje mezi 1,2 % objemovými a 10 % objemovými a tedy není výrazně vyšší, než obsah alkoholu výrobku z révy vinné, který je základem nápoje (obsah alkoholu ve víně 9 % objemových až 14 % objemových (jinak je tomu naopak u aromatizovaných vín, jejichž skutečný obsah alkoholu musí být od 14 % objemových do 22 % objemových, čl. 3 odst. 2 písm. g) nařízení (EU) č. 251/2014).
- 20 cc) Podle čl. 4 odst. 2 druhého pododstavce nařízení (EU) č. 251/2014 Komise při stanovení povolených výrobních postupů uvedených v prvním pododstavci zohlední výrobní postupy doporučené a zveřejněné Mezinárodní organizací pro révu a víno (OIV). Rezolucí OIV/ECO 288/2010 bylo do Mezinárodního kodexu vinařské praxe v části I kapitole 6 (Výrobky na bázi hroznů, hroznového moštu nebo vína) k bodům 6.6 (Nápoje na základě výrobků z révy vinné) a 6.7. (Nápoje na základě vína) jako postup zahrnuto mimo jiné „přidání nealkoholických výrobků potravinové kvality nebo nápojů, včetně vody“. Jelikož nařízení (EU) č. 251/2014 odkazuje na výrobní postupy doporučené a zveřejněné OIV a v nich je přidání nealkoholických nápojů

výslovně uvedeno, není zjevné, pokud chtěl normotvůrce dosáhnout toho, že součástí „aromatizovaného vinného koktejlu“ nesmí být žádné alkoholické nápoje, proč text nařízení na dotčeném místě nestanoví, že mohou být přidány pouze nealkoholické nápoje, nýbrž používá formulaci „do něhož nebyl přidán alkohol“.

- 21 dd) Podle bodu 4 odůvodnění nařízení (EU) č. 251/2014 mají opatření týkající se aromatizovaných vinných výrobků přispět k vysoké úrovni ochrany spotřebitele, zabránění klamavým praktikám a dosažení transparentnosti na trhu a spravedlivé hospodářské soutěže. V souladu s tím by informovaný průměrný spotřebitel mohl počítat s tím, že v alkoholickém nápoji označeném jako „koktejl“ mohou být obsaženy různé alkoholické nápoje, není-li označen jako nealkoholický. Navíc je pochopitelné, že se ochrana spotřebitele a prodeje zamýšlená tímto ustanovením bude vztahovat na skupiny „aromatizovaných vín“ a „aromatizovaných vinných nápojů“, jejichž názvy jsou úzce spjaty s tradičními výrobními postupy („Vermut“, příloha II A bod 3; „Sangría“, příloha II B bod 3), spíše než na nápoje prodávané pod označením „aromatizované vinné koktejly“, protože nařízení do něj nezařazuje žádné výrobky známé a označované podle tradičních výrobních postupů (příloha II C).
- 22 6. Pro případ, že má být pivo používané v projednávané věci, s ohledem na svůj obsah alkoholu považováno za „alkohol“ ve smyslu nařízení 251/2014, který nesmí být přidáván do aromatizovaného vinného nápoje, se senát táže, zda smí být do aromatizovaného vinného koktejlu ve smyslu nařízení přidáváno pivo jako „potravina určená k aromatizaci“ ve smyslu bodu 1 písm. b) bod ii) přílohy I nařízení (EU) č. 251/2014 nebo zda jeho obsah alkoholu takovému chápání brání. V Německu je na trhu řada potravin s příchutí piva. Z rešerší senátu před předložením žádosti vyplynulo, že aroma piva lze zakoupit jako přísadu do pečení a přidávat jej do potravin. Senát proto v zásadě nemá pochybnosti o tom, že pivo je „potravinou určenou k aromatizaci“ ve smyslu nařízení.
- 23 Toto usnesení nelze napadnout opravným prostředkem [*omissis*].

[*omissis*]